

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Київський національний торгово-економічний університет
Полтавський університет економіки і торгівлі
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника»
Луцький національний технічний університет
Ужгородський торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка**

**«РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ
В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»**

**Тези доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-
конференції**

**Мукачево
14 квітня 2021 р.**

УДК 640.4:332.135(043.2)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 15 квітня 2021 року)

П 26

Реалії та перспективи розвитку індустрії гостинності в умовах інтеграційних процесів: тези доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Мукачево: РВВ МДУ, 2021.- 64 с.

Відповідальний за випуск – доктор економічних наук, професор Мілашовська О.І.

У збірнику тез висвітлюються погляди науковців, аспірантів, слухачів магістратури, представників підприємницьких структур на актуальні проблеми розвитку туристичної та готельно-ресторанної сфери України і світу. Тематика конференції охоплює дослідження особливостей туристичного та готельно-ресторанного бізнесу в сучасних умовах на рівні світової та національної економіки, регіонів та підприємств.

УДК 640.4:332.135(043.2)

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

© Мукачівський державний університет, 2021

У СФЕРІ ГОСТИННОСТІ.....	43
МОЛНАР-БАБІЛЯ Д. І., МЕДЕНЦІ Я. ПРОБЛЕМИ МОНІТОРИНГУ ТА КОНТРОЛЮ СИСТЕМИ ISO-9000 ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	45
МОЛНАР-БАБІЛЯ Д. І., ЛЕГАЧ Н. ПРОБЛЕМАТИКА ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ.....	47
СКОПЕНКО Н.С. ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ НА РИЗИКОВАНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ	49
Секція 6. Психолого-педагогічні аспекти кадрового забезпечення закладів ресторанного, готельного та туристичного бізнесу	
МАЛЕЦЬ О.О., МАЛЕЦЬ Н.Б. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ.....	51
МОСТЕНСЬКА Т.Л., ГУМЕНЮК М.Р. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ.....	54
Секція 7. Сучасні концепції менеджменту та маркетингу в сфері гостинності	
ГОЛОВКО О.М., МИХАЙЛЕНКО Д. АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	55
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., КОМАРНИЦЬКА Я. УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ НА СУЧАСНИХ ЗАСАДАХ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ.....	58
Секція 8. Організаційні та економічні аспекти ефективного управління туристичним та готельно-ресторанним бізнесом	
ГОЛОВКО О.М., ТИЛЬНА А. АНАЛІЗ СКЛАДОВИХ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ.....	60
ХАУСТОВА К.М. ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЯК БАЗОВА СКЛАДОВА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	62

Коронавірус залишається найбільш смертоносним епідемічним спалахом інфекції в світі, що супроводжується системною глобальною кризою в галузі охорони здоров'я, фінансовою кризою та економічним спадом. Крім того, пандемія COVID-19 матиме довгостроковий психологічний вплив на людей. Розуміння нової картини світу і вміння до неї пристосуватися стане ключовим фактором для успіху туристичного бізнесу в нових реаліях. Впевненість в безпечності поїздок і сприйняття ризику вплинуть на швидкість відновлення галузі.

Література

1. Williams C.C., Kayaoglu A. COVID-19 and undeclared work: Impacts and policy responses in Europe. *The Service Industries Journal* 2020 , Vol. 40, p. 914-931. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02642069.2020.1757073>
2. Fotiadis, S. Polyzos, Huan T.C. The good, the bad and the ugly on COVID-19 tourism recovery. *Annals of Tourism Research*. 2021. Vol. 87. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0160738320302619>
3. Tsionas M. G. COVID-19 and gradual adjustment in the tourism, hospitality, and related industries. *Tourism Economics*. 2020. June. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1354816620933039>
4. Assaf A., [Scuderi R.](#) COVID-19 and the recovery of the tourism industry. *Tourism Economics*, 2020. Vol. 26. P.731-733 URL: <https://doi.org/10.1177/1354816620933712>

Секція 6. Психолого-педагогічні аспекти кадрового забезпечення закладів ресторанного, готельного та туристичного бізнесу.

УДК [159.9+37:331.108]:379.8(477:4)

О.О. МАЛЕЦЬ

доктор історичних наук, доцент,
завідувач кафедри суспільних дисциплін та фізичної культури,
Мукачівський державний університет,
м.Мукачево

Н.Б. МАЛЕЦЬ

кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри громадського здоров'я та гуманітарних дисциплін
ДВНЗ «Ужгородський державний університет»,
м.Ужгород

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Культура, якій Захід зобов'язаний досягненнями свого великого минулого, поступово руйнується і зникає. Західне мистецтво (навіть елітарне мистецтво) деградує до рівня масової культури, і продовжує жити тільки за рахунок вливань свіжої крові інших культур, за рахунок культурних запозичень із різних куточків земної кулі. Вигляд типової західної людини стає усе більш простим, варварським і примітивним (особливо порівняно із європейцем минулого століття). Втрачається і перероджується сама західна ментальність, - звідси увесь цей інтерес до містики, до окультизму, до потойбічного, до східних сект і культів, які повсюдно поширилися на Заході [1;с.50-51].

Криза культури – поняття, що фіксує ситуацію, що виникла в результаті розриву між культурою та всіма її інститутами та структурами та різко зміненими умовами

суспільного життя. Це явище найбільш характерне для ХХ-ХХІ ст., бо позначається зіткнення духовно-етичних ідеалів з реальним життям: зростають зневага і цинізм до етичних норм культурної людини, посилюються озлобленість, нігілізм, забувається елементарна ввічливість. Загострюється тривога за завтрашній день, множаться похмурі сценарії та прогнози; поширюється естетична всеїдність. У ситуації системної кризи особливо актуалізується питання про значення культури, духовності, норм моральності та їх безпеки. Безпека культури, в широкому сенсі, передбачає захист громадян країни від насильницьких духовно-етичних потрясінь, зіткнень і руйнувань. На передній план виходить проблема тісного взаємозв'язку культури, науки, освіти, виховання, мистецтва, релігії та їх впливу на людину. ХХ-ХХІ століття продемонстрували людству, що культура як інтегруючий початок суспільного розвитку, охоплює не лише сферу духовного, але у все більшій мірі – матеріального виробництва. Всі якості техногенної цивілізації, час народження було відмічене ледве більше трьохсот років тому, змогли виявитися повною мірою саме в нашому столітті. В цей час цивілізаційні процеси були максимально динамічні і мали визначальне значення для культури [2;с.121-126].

У сучасному суспільстві продовжують зростати тенденції, пов'язані з актуалізацією кризових явищ, обумовлених пріоритетом матеріальних цінностей. Спостерігається неконтрольоване прагнення до затвердження власної вигоди, матеріальних цінностей, які відображають соціально-культурну значущість, формують суспільну мотивацію. Кризові явища, які набули загострення у ХХІ ст., вимагають від людства повторного перегляду певних пріоритетів і конкретних дій на шляху вирішення проблем, що виникають у сучасному суспільстві.

Міжнародне співтовариство, яке функціонує сьогодні в різних інституціях, демонструє певну занепокоєність із приводу ситуації у світі. Але очевидно є їх нездатність адекватно і швидко реагувати на небезпечні виклики сьогодення. Окрім економічних, політичних проблем у сучасному світі вкрай актуалізуються екологічні. Відбувається збільшення середньої кліматичної температури планети, внаслідок чого підвищується висота рівня моря, змінюються кількість і характер опадів, збільшується площа пустель — посилюється проблема голоду.

Глобальна зміна клімату має суттєвий вплив на здоров'я, умови життя, засоби для існування всіх біологічних організмів, у тому числі і людей. Окрім екологічних, значної динаміки набувають і інші глобальні проблеми: забезпечення людства ресурсами, проблеми хвороб і демографічного розвитку, насильство і організована злочинність тощо. Всі ці проблеми взаємозв'язані й багатогранні, спонукають до розвитку тенденцій до необмеженого прагнення знайти якомога більше матеріальних благ, що безумовно породжує соціальну нерівність [3;с.59-61].

Між традиційною гуманітарною культурою європейського Заходу і новою, так званою науковою культурою, похідною від науково-технічного прогресу ХХ століття, з кожним роком зростає катастрофічний розрив. Ворожнеча двох культур може призвести до загибелі людства. Існує цілий ряд причин, що породжують в культурології ХХ-ХХІ століття стійке відчуття кризи культури. Головне – усвідомлення нових реальностей: універсального характеру життєво важливих процесів, взаємодії і взаємозалежності культурних регіонів, спільності участі людства на сучасному світі, тобто тих реальностей, які є джерелом цивілізації і одночасно її слідством. Спільність доль різних культурних регіонів представлена «катастрофами», які захоплювали не лише окремі народи, а все європейське співтовариство в ХХ-ХХІ столітті: світові війни, тоталітарні режими, фашистська експансія, міжнародний тероризм, економічні депресії, екологічні потрясіння і так далі. Всі ці процеси не могли протікати локально, не зачіпаючи внутрішнього життя інших народів, не порушуючи стилю культурного розвитку [4;с.90-93].

Все це, з точки зору О. Шпенглера, лише доводить помилковість еволюційної дороги всієї західної цивілізації. Кризові явища в культурній практиці Європи ХХ

століття, з точки зору цих мислителів, носять необоротний характер. Представник франкфуртської школи Ю. Хабермас стверджує, що сучасна «піздно-капіталістична» держава здатна витіснити кризові явища з однієї сфери суспільства в іншу: політична криза може бути відсунута в сферу економіки, економічна – в соціальну сферу і так далі. Але область культури, підкреслює Ю. Хабермас – область, стосовно якої поняття кризи зберігає своє значення, де вона не може бути «пом'якшена», оскільки сфера культури не підвладна адміністративному маніпулюванню, яке здійснює держава. В даному випадку Ю. Хабермас говорить про справжню культуру, неформальну мораль і мистецтво, а не про «масову», сурогатну культуру, що заповонила історичний простір Європи в нинішньому столітті. Ситуація порушення культурної цілісності і розриву органічного зв'язку людини з природними підставами життя в ХХ-ХХІ столітті інтерпретується як ситуація відчуження. Відчуження – це процес перетворення різних форм людської діяльності та її результатів в самостійну силу, пануючу над ним і ворожу йому. Механізм, що відчужує, небезпечний тим, що пов'язаний з наступними проявами: 1) безсиллям особи перед зовнішніми силами життя; уявленням про абсурдність існування; 2) втратою людьми взаємних зобов'язань по дотриманню соціального порядку, а також запереченням пануючої системи цінностей; відчуттям самоти, що виключає людину з суспільних зв'язків; 3) втратою індивідом свого «я», руйнуванням автентичності особи. Питання психологічної «незадоволеності культурою» і самовідчуження особи поставлені і вирішені представниками психоаналітичної теорії (З.Фрейдом, К.Г. Юнгом, Е. Фроммом) [5; с.320-323].

До дослідників даної проблеми відноситься і Г.Маркузе, що розробив концепцію «одновимірної людини», яка, будучи включеним в споживчу гонку, виявляється відчуженою від таких своїх соціальних характеристик, як критичне відношення до існуючого суспільства, здібність до революційної боротьби. У основі сучасної кризи цивілізації лежить також протиріччя між зростаючими потребами суспільства і можливостями природного середовища їх задовольняти. Не вирішивши даного складного протиріччя, неможливо здійснити перехід світової цивілізації до стійкого розвитку. Але не можна не зазначити і той факт, що сучасна цивілізація створює умови для духовного розвитку суспільства. Розвитку освіти, прилучення людини до різних форм культури, ціннісних надбань людства. Духовне життя суспільства – це натхненне творення, збереження та засвоєння духовних цінностей та змісту. До таких цінностей можна віднести: єдність людини і природи, єдність людської цивілізації, ненасильництво, самоцінності особистості тощо. Все це співзвучно сучасним загальнолюдським цінностям. Разом з тим даний потенціал цивілізації реалізується не в повній мірі, що обмежує духовний розвиток людини. Значна частина населення не має доступу до користування духовними цінностями, а дехто взагалі знаходиться в ізолюваному життєвому та культурно-інформаційному просторі. Тому нині дуже часто спостерігається втрата духовності людиною, поширення псевдоцінностей, зростання агресії та рівня злочинності. Саме сьогодні проблеми і перспективи сучасної цивілізації набувають особливого сенсу, унаслідок протиріч і проблем глобального порядку, що набувають усе більш гострого характеру. Перед людством стоїть важливе завдання подолання цих негативних тенденцій у сучасному світовому розвитку [6;с.205-207].

Стара європейська культура, що створила Захід в його нинішньому вигляді, перебуває в стані розпаду і саморуйнуванню. Сьогодні її можна розчленувати та утилізувати по частинах, підпорядкувавши запозичені елементи власній культурній логіці. Інструмент для цього розчленування і утилізації дає сама ж західна культура. Постмодерн-фундаменталізм, на відміну від класичного фундаменталізму, який відкидає усе чуже з порогу, - це якраз і є спосіб забезпечити найбільш не шкідливе безпечно засвоєння чужої культурної спадщини, коли з елементів іншої культури – її техніки,

науки, соціальних і політичних інститутів, - вичищається чужа воля, творінням якої вони є [7;с.321-324].

Література

1. Лаврова-Рейнфельд І.А. Культурна трансгресія суб'єктивації як перформанс постмодерну/ Проблеми відродження духовності в умовах глобальної кризи. /Матеріали Ірпінських міжнародних науково-педагогічних читань. 27-28 травня 2010р. Частина 1. – Ірпінь, 2010. – С 50-53.
2. Сноу Ч.П. Две культуры: Сборник публицистических работ / Ч.П. Сноу; [сокр. пер. с англ. Н.С. Родмана]. – Москва: Прогресс, 1973. – 186 с.
3. Кальницький Е.А. Матеріальні доміанти в контексті кризи сучасного суспільства.// Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» № 1 (28) 2016. – С. 49-55.
4. Сноу Ч.П. Портреты и размышления. – Москва: Прогрес, 1985. – 226 с.
5. Фромм Э. Здоровое общество. Догмат о Христе : [пер. с нем.] / Э. Фромм. – М. : АСТ : Транзиткнига, 2005. – 571 с.
6. Маркузе Г. Одномерный человек / Г. Маркузе. – М. : Refl-book, 1994. – 368 с.
7. Бьюкенгем П.Дж. Смерть Запада / Бьюкенгем П.Дж. – М.: АСТ, 2003. – 444с.

УДК [316+159.9]:005.95/.96(043.2)

Т.Л. МОСТЕНЬКА

доктор економічних наук, професор,
декан факультету транспорту, менеджменту і логістики,
Національний авіаційний університет,
м. Київ

М.Р. ГУМЕНЮК

магістрант,
Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

В умовах загострення конкурентної боротьби, падіння економіки та відкриття ринків як результату глобалізації, керівники все більше орієнтовані на персонал і колектив як вагомі чинники підвищення ефективності організації. Персонал все більшою мірою стає джерелом конкурентних переваг, а забезпечення ефективності діяльності організацій все більше залежать від соціально-психологічних методів управління.

У процесі управління формується складна мережа міжособистісних відносин. Будь-яка організація діє не тільки як виробнича і економічна одиниця, а й як середовище, в якому формуються взаємовідносини в колективі. Тому особливе місце в менеджменті відводиться соціально-психологічним методам управління, що дозволяє впливати на духовні інтереси людей, регулювати міжособистісні відносини, а також безпосередньо впливати на формування і розвиток трудового колективу.

В основі ефективного управління колективом, крім методів прямого адміністративного впливу лежать соціально-психологічні методи, які покликані на формування комфортних умов праці, і за рахунок цього забезпечують підвищення ефективності діяльності організацій. Знаючи особливості поведінки, особистісні характеристики окремого члена трудового колективу можна прогнозувати поведінку кожного співробітника і спрямовувати її у потрібному для колективу напрямі.

Забезпечити ефективне функціонування, крім традиційних чинників таких як: наявність матеріальних, фінансових ресурсів, високий рівень технологічності виробничих

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>